

EIROPAS PADOME

Eiropas līgumi

ETS Nr.123

EIROPAS KONVENCIJA PAR MUGURKAULNIEKU AIZSARDZĪBU, KAS TIEK IZMANTOTI EKSPERIMENTIEM UN CITIEM ZINĀTNISKIEM MĒRĶIEM

*European Convention for the Protection of Vertebrate Animals Used for
Experiments and Other Scientific Purposes*

Strasbūra, 1986. gada 18. marts

Preambula

Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras ir parakstījušas šo Konvenciju,

atgādinot, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku vienotību starp tās dalībvalstīm un ka tā vēlas sadarboties ar citām valstīm, lai aizsargātu dzīvniekus, kuri tiek izmantoti eksperimentāliem un citiem zinātniskiem mērķiem;

atzīstot, ka cilvēkam ir morāls pienākums respektēt visus dzīvniekus un ievērot, ka arī tie ir apveltīti ar atmiņu un spēju izjust ciešanas;

Tomēr atzīstot, ka cilvēks savos zināšanu, veselības un drošības meklējumos ir spiests izmantot dzīvniekus tajos gadījumos, kad ir pamatotas cerības, ka tādējādi tiks panākts progress zināšanās vai tiks iegūti cilvēkam un dzīvniekiem noderīgi rezultāti, tāpat kā viņš izmanto dzīvniekus savai barībai, apģērbam vai kā nastu nesējus;

nolēmušas ierobežot dzīvnieku izmantošanu eksperimentāliem vai citiem zinātniskiem mērķiem ar nolūku aizvietot to, kur vien iespējams, proti, meklēt alternatīvas metodes un veicināt to pielietošanu;

vēloties pieņemt kopīgus nosacījumus ar mērķi aizsargāt dzīvniekus, kuri tiek izmantoti sāpes, ciešanas, mokas un ilgstošus kaitējumus izraisošās procedūrās, un nodrošināt to, ka tie tiek samazināti līdz minimumam, ja šādas procedūras ir neizbēgamas,

vienojās par sekojošo:

I daļa - Vispārīgie principi

1. pants

1. Šī Konvencija attiecas uz jebkuru dzīvnieku, kurš tiek izmantots vai ir nolemts izmantošanai jebkurā eksperimentālā vai citā zinātniskā procedūrā, kuras laikā tas tiek

pakļauts sāpēm, ciešanām, mokām un ilgstošiem kaitējumiem. Tā neattiecas uz lauksaimniecības vai veterinārijas praksi, kam nav eksperimentāla rakstura.

2. Šajā Konvencijā:

- a. "dzīvnieks" nozīmē jebkuru dzīvu mugurkaulnieku, izņemot cilvēku, arī neatkarīgas un/vai vairoties spējīgas kūniņu formas, taču ne citas augļa vai embrija formas;
- b. "nolemts izmantošanai" nozīmē audzināts vai turēts ar nolūku pārdot, nodot vai izmantot jebkurā eksperimentā vai citā zinātniskā procedūrā;
- c. "procedūra" nozīmē jebkuru dzīvnieka eksperimentālu vai citādu zinātnisku izmantošanu, kas var tam izraisīt ilgstošus kaitējumus, sāpes, ciešanas vai mokas, ieskaitot tādu, kuras rezultātā dzīvnieki dzimst vai var piedzimt iepriekšminētajos apstākļos, izņemot dzīvnieku iezīmēšanai un upurēšanai pieņemtās mūsdienu prakses visnesāpīgākās metodes (t.i., "humānās" metodes). Procedūra sākas tajā mirklī, kad dzīvnieks pirmo reizi tiek sagatavots izmantošanai, un beidzas, kad vairs netiek veikts neviens novērojums paredzētajai procedūrai. Ilgstošu kaitējumu, sāpju, ciešanu un moku novēršanai izmantotas efektīvas anestēzijas, analgēzijas un citas metodes nenostāda dzīvnieka izmantošanu ārpus šīs definīcijas robežām;
- d. "kompetenta persona" nozīmē jebkuru personu, ko Puse uzskata par kompetentu veikt tās teritorijā attiecīgos uzdevumus, kas minēti šajā Konvencijā;
- e. "atbildīga amatpersona" nozīmē jebkuru amatpersonu, kolektīvu vai personu, kas attiecīgās Puses teritorijā izraudzīta noteikta mērķa sasniegšanai;
- f. "iestāde" nozīmē jebkuru stabilu vai pārvietojamu ierīkojumu, jebkuru celtni, celtņu grupu vai citas telpas, ieskaitot tādas vietas, kas nav pilnīgi norobežotas ar sienām vai jumtu;
- g. "audzēšanas uzņēmums" nozīmē jebkuru uzņēmumu, kurā tiek audzēti dzīvnieki ar nolūku tos izmantot procedūrās;
- h. "piegādes uzņēmums" nozīmē jebkuru uzņēmumu, izņemot audzēšanas uzņēmumus, no kurienes dzīvnieki tiek piegādāti ar nolūku tos izmantot procedūrās;
- i. "izmantošanas uzņēmums" nozīmē jebkuru uzņēmumu, kurā dzīvnieki tiek izmantoti procedūrās;
- j. "humāna nogalināšanas metode" nozīmē nogalināt dzīvnieku ar minimālām fiziskām vai garīgām ciešanām, kas atkarīgas no tā sugas.

2. pants

Procedūru drīkst veikt tikai ar nolūku sasniegt vienu vai vairākus no zemāk uzskaitītajiem mērķiem un saskaņā ar šajā Konvencijā uzskaitītajiem ierobežojumiem:

- a. i slimību, sliktas veselības vai citu anomāliju un to seku novēršana cilvēkam, mugurkaula un bezmugurkaula dzīvniekiem vai augiem, tai skaitā medikamentu, vielu vai produktu un to ražojumu kvalitātes, efektivitātes un drošības pārbaudes testi;
- ii slimību vai citu anomāliju, vai to seku diagnosticēšana vai ārstēšana cilvēkam, mugurkaula vai bezmugurkaula dzīvniekiem vai augiem;
- b. fizioloģisko apstākļu atklāšana, novērtēšana, kontrole vai izmainīšana cilvēkam, mugurkaula vai bezmugurkaula dzīvniekiem vai augiem;
- c. apkārtējās vides aizsardzība;
- d. zinātniski pētījumi;
- e. izglītība un apmācība;
- f. tiesu medicīnas izmeklēšana.

3. pants

Katra Puse apņemas, cik vien ātri iespējams un ne vēlāk kā piecus gadus pēc šīs Konvencijas stāšanās spēkā attiecībā uz minēto Pusi, veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai šīs Konvencijas nosacījumi tiktu ievēroti un lai tiktu nodrošināta efektīva kontroles un pārraudzības sistēma.

4. pants

Neviens no šīs Konvencijas nosacījumiem neietekmēs Pušu izvēli pieņemt vēl stingrākus noteikumus, kas vērsti uz procedūrās izmantoto dzīvnieku aizsardzību, kā arī uz dzīvnieku izmantošanas kontroli un ierobežošanu procedūrās.

II daļa - Dzīvnieku kopšana un izmitināšana

5. pants

1. Katram dzīvniekam, kas tiek izmantots vai tiek audzēts izmantošanai kādā procedūrā, jānodrošina tāda izmitināšana, vide, minimāla kustības brīvība, barība, ūdens un kopšana, kas nodrošina tā veselību un labsajūtu. Pēc iespējas jāsamazina jebkuri ierobežojumi dzīvnieka iespējām veikt savas fizioloģiskās un etoloģiskās vajadzības. Šo nosacījumu ieviešot, jāvadās no dzīvnieku izmitināšanas un kopšanas noteikumiem, kas izklāstīti šīs Konvencijas A pielikumā.

2. Katru dienu jāpārbauda dzīvnieku audzēšanas, turēšanas un izmantošanas apkārtējās vides apstākļi.

3. Dzīvnieku labsajūta un veselības stāvoklis jānovēro pietiekami bieži un uzmanīgi, lai varētu novērst jebkuru ilgstošu kaitējumu, visa veida sāpes, nevajadzīgas ciešanas vai mokas.

4. Katrai Pusei jāveic nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu jebkura defekta vai ciešanu atklāšanu un likvidēšanu pēc iespējas īsākā laikā.

III daļa - Procedūru veikšana

6. pants

1. Procedūru nedrīkst veikt tādā gadījumā, ja viena vai vairāku no 2. pantā uzskaitīto mērķu sasniegšanai var izmantot citu zinātniski apmierinošu un praktiski pieejamu metodi, neiesaistot dzīvnieku.

2. Katrai Pusei jāveicina zinātniskā pētniecība, kas vērsta uz tādu metožu izstrādāšanu, kuras varētu dot tādu pašu informāciju kā to, kas tiek iegūta no procedūrām.

7. pants

Pirms procedūras veikšanas rūpīgi jāpārdomā sugu izvēle un, ja nepieciešams, izvēles nopamatojums tiek izskaidrots atbildīgajai amatpersonai; izvēloties starp vairākām procedūrām, jādod priekšroka tām, kurās nepieciešams vismazākais dzīvnieku skaits, kas izraisa vismazākos ilgstošos kaitējumus, sāpes, ciešanas un bailes, kuru rezultātā tiek iegūti visapmierinošākie rezultāti.

8. pants

Jebkurā procedūrā un visā tās laikā jālieto vispārējās vai lokālās anestēzijas vai analgēzijas, vai citas metodes, kuras domātas, lai, cik vien iespējams, izskaustu sāpes, ciešanas, bailes vai ilgstošus kaitējumus, ja vien:

a. procedūras izraisītās sāpes nav mazākas par dzīvnieka labsajūtas izmaiņu, ko var izsaukt anestēzijas vai analgēzijas lietošana, vai ja

b. anestēzijas vai analgēzijas lietošana nav savienojama ar procedūras mērķi. Tādā gadījumā jāveic attiecīgi likumdošanas un/vai administratīvi pasākumi, lai nodrošinātu to, ka šāda procedūra netiek veikta bez vajadzības.

9. pants

1. Ja ir iepļānots pakļaut dzīvnieku tādai procedūrai, kuras laikā tas cietīs vai riskē ciest ievērojamas sāpes, kas, ļoti iespējams, būs ilgstošas, par šo procedūru īpaši jāziņo un tās lietošana jāpamato atbildīgajai amatpersonai vai arī jāsaņem no tās atļauja.

2. Jāveic attiecīgi likumdošanas un/vai administratīvi pasākumi, lai šāda procedūra netiktu veikta bez vajadzības.

Šo pasākumu skaitā tiek iekļauts:

- vai nu atbildīgās amatpersonas īpaša atļauja;
- vai īpaša šādas procedūras deklarēšana atbildīgai amatpersonai, kas savukārt veic juridiskas darbības vai pieņem administratīvu lēmumu, ja tā nav pārliecināta, ka procedūra ir pietiekoši nozīmīga cilvēka vai dzīvnieka pamatvajadzību apmierināšanai, tai skaitā zinātnisku problēmu atrisināšanai.

10. pants

Procedūras laikā dzīvnieks ir pakļauts 5. panta nosacījumiem, izņemot gadījumus, ja tie nav pretrunā ar procedūras mērķi.

11. pants

1. Katras procedūras beigās tiek nolemts, vai dzīvnieks tiks atstāts dzīvs, vai humāni nogalināts. Dzīvnieku neatstāj dzīvu, ja, lai gan, ka tā veselības stāvoklis visos citos aspektos ir normalizējies, dzīvnieks, iespējams, turpina ciest sāpes vai pastāvīgas mokas.

2. 1. punktā minētos lēmumus pieņem kompetenta persona, un, proti, veterinārs vai persona, kas saskaņā ar 13. pantu atbild par procedūru vai kas to vada.

3. Tādā gadījumā, ja procedūras beigās:

- a. dzīvnieks tiek atstāts dzīvs, tas saņem savam veselības stāvoklim atbilstošu kopšanu, tas tiek nodots veterināra vai citas kompetentas personas uzraudzībā un tiek turēts saskaņā ar 5. panta nosacījumiem. Šī punkta apakšpunktos izklāstītie nosacījumi var tikt neievēroti, ja pēc veterinārārsta ieskata tas dzīvniekam neizraisa ciešanas;
- b. ja dzīvnieku nevar atstāt dzīvu vai tas ar labsajūtu nevar baudīt 5. panta nosacījumus, tas pēc iespējas īsā laikā jānogalina, izmantojot humānu metodi.

4. Neviens dzīvnieks, kas ticis izmantots tādā procedūrā, kas tam izraisījusi lielas vai ilgstošas sāpes vai ciešanas, neskatoties uz to, ka ir vai nav tikusi lietota anestēzija vai analgēze, nedrīkst tikt izmantots turpmākā procedūrā, ja vien tā veselības stāvoklis un labsajūta nav normalizējušies un ar nosacījumu, ka:

- a. visas šīs turpmākās procedūras laikā dzīvnieks tiks pakļauts pilnīgai anestēzijai, kas tiks saglabāta līdz tā nogalināšanai, vai ja
- b. turpmākajai procedūrai nepieciešamas tikai nenozīmīgas ķirurģiskas iejaukšanās.

12. pants

Neskatoties uz citiem šīs Konvencijas nosacījumiem, gadījumā, ja procedūras likumīgie mērķi to prasa, atbildīgā amatpersona drīkst dot atļauju palaist brīvībā attiecīgo dzīvnieku ar nosacījumu, ka tā ir iepriekš pārlicinājusies par dzīvniekam sniegto maksimālo palīdzību tā labsajūtas nodrošināšanā. Procedūras ar sekojošu dzīvnieka atbrīvošanu nav atļautas vienīgi mācību vai treniņa nolūkos.

IV daļa - Atļauja

13. pants

Tikai personas, kas uz to saņēmušas atļauju vai strādā tiešā atbildīgas personas pakļautībā, var veikt tādu procedūru, kuras mērķi izklāstīti 2. pantā, vai gadījumā, ja attiecīgais eksperimentālais vai cits zinātniskais projekts ir atļauts saskaņā ar nacionālās likumdošanas nosacījumiem. Tāda atļauja tiek izsniegta tikai tām personām, kuras atbildīgā amatpersona uzskata par kompetentām.

V daļa - Audzēšanas un piegādes uzņēmumi

14. pants

Audzēšanas un piegādes uzņēmumi tiek reģistrēti pie atbildīgās amatpersonas un ir pakļauti izņēmuma tiesībām saskaņā ar 21. un 22. pantiem. Šādiem reģistrētiem uzņēmumiem jāatbilst 5. panta nosacījumiem.

15. pants

14. pantā noteiktā reģistrācija paredz minēt personu, kas atbild par uzņēmumu un kas ir kompetenta, lai veiktu vai organizētu nepieciešamo kopšanu to sugu dzīvniekiem, kas tiek audzēti vai turēti šajā uzņēmumā.

16. pants

1. Reģistrētajos audzēšanas uzņēmumos jāievieš reģistrs, kurā tiek atzīmēti visi tie dzīvnieki, kas tajos tiek audzēti, un jāuzrāda to dzīvnieku skaits un suga, kuri atstāj šo uzņēmumu, kā arī datums un saņēmēja vārds un adrese.

2. Reģistrētajos piegādes uzņēmumos jāievieš reģistrs, kurā tiek atzīmēts visu tajā ievesto, kā arī no tā izvesto dzīvnieku skaits un suga, attiecīgo pārvietošanu datumi, attiecīgo dzīvnieku piegādātājs un saņēmēja vārds un adrese.

3. Atbildīgā amatpersona norāda šī panta 1. un 2. punktos minētajai personai, kas ir atbildīga par minētajiem uzņēmumiem, kāda veida reģistri jāievieš un jātur pieejami šai atbildīgajai amatpersonai. Minētie reģistri tiek glabāti vismaz trīs gadus pēc pēdējā ieraksta izdarīšanas.

17. pants

1. Visos uzņēmumos katrs kaķis un suns pirms atšķiršanas no zīdītājmātes tiek individuāli un pastāvīgi iezīmēts, izmantojot visnesāpīgāko metodi.
2. Līdzko kādā uzņēmumā pirmo reizi tiek ievests kāds neiezīmēts suns vai kaķis tūlīt pēc atšķiršanas no zīdītājmātes, tas pēc iespējas ātrāk tiek iezīmēts.
3. Gadījumā, ja neatšķirts suns vai kaķis, kuru nav bijis iespējams iepriekš iezīmēt, tiek pārvests no viena uzņēmuma uz citu, viņam tiek izrakstīta uzskaites kartīte ar pilnīgām ziņām par to, īpaši norādot tā mātes identitāti, un tā tiek glabāta līdz tā iezīmēšanai.
4. Uzņēmuma reģistros jābūt precīzām ziņām par katra suņa un kaķa identitāti un izcelsmi.

VI daļa - Izmantošanas uzņēmumi

18. pants

Audzēšanas un piegādes uzņēmumi tiek reģistrēti vai citādā veidā apstiprināti pie atbildīgās amatpersonas un tiem jāatbilst 5. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

19. pants

Izmantošanas uzņēmumi jānodrošina ar nepieciešamo aprīkojumu un iekārtām, kas vajadzīgas darbam ar attiecīgo sugu dzīvniekiem un nepieciešamo procedūru veikšanai. Šī aprīkojuma un iekārtu koncepcijai, konstrukcijai un darbībai jānodrošina pēc iespējas efektīvāka procedūru veikšana ar mērķi iegūt stabilus rezultātus ar vismazāko iespējamo dzīvnieku skaitu, nodarot tiem vismazākos ilgstošos kaitējumus, sāpes, ciešanas vai mokas.

20. pants

Izmantošanas uzņēmumos:

- a. jānorāda tās personas vai personu identitāte, kuras ir administratīvi atbildīgas par dzīvnieku kopšanu un iekārtu darbību;
- b. jābūt kvalificētam personālam pietiekošā daudzumā;
- c. jānodrošina nepieciešamie apstākļi veterinārai konsultācijai un ārstēšanai;
- d. veterināram vai citai kompetentai personai ir jāsniedz padomi attiecībā uz dzīvnieku labsajūtu.

21. pants

1. Zemāk uzskaitīto sugu dzīvnieki, kurus plānots izmantot procedūrās, tieši jāiegādājas vai tiem jānāk no reģistrētiem audzēšanas uzņēmumiem, izņemot

gadījumus, kad saskaņā ar Puses pieņemtajiem nosacījumiem ir ticis atļauts vispārējs vai daļējs izņēmums:

Pele	<i>Mus musculus</i>
Žurka	<i>Rattus norvegicus</i>
Jūras cūciņa	<i>Cavia porcellus</i>
Zelta kāmis	<i>Mesocricetus auratus</i>
Trusis	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Suns	<i>Canis familiaris</i>
Kaķis	<i>Felis catus</i>
Paipala	<i>Coturnix coturnix</i>

2. Katra Puse apņemas paplašināt šī panta 1. punkta nosacījumus uz citām sugām, it sevišķi uz primātu kārtu, līdzko rodas iespēja iegādāties pietiekamā daudzumā attiecīgo sugu dzīvniekus, kas audzēti šim nolūkam.

3. Klaiņojoši mājdzīvnieku sugu dzīvnieki netiek izmantoti procedūru vajadzībām. Vispārējais izņēmums, kas formulēts šī panta 1. punktā, nedrīkst tikt paplašināts attiecībā uz klaiņojošiem suņiem un kaķiem.

22. pants

Izmantošanas uzņēmumos jāizmanto tikai tie dzīvnieki, kuri nāk no reģistrētiem audzēšanas uzņēmumiem vai no reģistrētiem piegādes uzņēmumiem, ja vien saskaņā ar Puses pieņemtajiem nosacījumiem nav ticis atļauts vispārējs vai daļējs izņēmums.

23. pants

Procedūras var tikt veiktas arī ārpus izmantošanas uzņēmumiem, ja ir iegūta atļauja no atbildīgās amatpersonas.

24. pants

Jāveic pasākumi, lai izmantošanas uzņēmumos būtu reģistri, kas tiktu uzrādīti pēc pirmā atbildīgās amatpersonas pieprasījuma. Šiem reģistriem ir jāatbilst 27. pantā izvirzītajām prasībām un piedevām tajos jābūt norādītam iegūto dzīvnieku skaitam, sugai, piegādātājam un iegādes datumam.

VII daļa - Izglītība un apmācība

25. pants

1. Procedūras, kas tiek veiktas ar kādas profesijas vai citas nodarbošanās izglītības, apmācības vai papildapmācības mērķi, ieskaitot izmantojamo dzīvnieku vai izmantošanai nolemtu dzīvnieku kopšanu, tiek pieteiktas atbildīgajai amatpersonai un tās veic kompetentā persona vai tās tiek veiktas kompetentās personas uzraudzībā, kura ir atbildīga par to, lai šīs procedūras atbilstu nacionālajai likumdošanai saskaņā ar šīs Konvencijas nosacījumiem.

2. Procedūras ar izglītības, apmācības vai papildapmācības mērķi, kas veiktas citām vajadzībām nekā tās, kas norādītas iepriekšējā punktā, nav atļautas.

3. Šī panta 1. punktā minētās procedūras tiek stingri ierobežotas ar tām procedūrām, kas ir nepieciešamas izglītības vai apmācības mērķiem un tiek atļautas tikai tajos gadījumos, kad mācību procesā tās nevar tikt aizstātas ar salīdzinoši efektīvām audiovizuālām metodēm vai ar citām piemērotām metodēm.

26. pants

Personām, kuras veic procedūras vai tajās piedalās, kā arī personām, kas nodrošina procedūrās izmantoto dzīvnieku kopšanu, tai skaitā arī uzraudzību, ir jābūt noteiktai izglītībai un tām jābūt beigušām attiecīgu apmācības kursu.

VIII daļa - Statistika

27. pants

1. Katra Puse vāc datus attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu procedūrās; likuma robežās šie dati tiek publiskoti.

2. Dati jāvāc attiecībā uz:

a. procedūrās izmantoto dzīvnieku skaitu un veidiem;

b. tieši ar medicīnu saistīto un izglītības un apmācības procedūrās izmantoto atsevišķu kategoriju dzīvnieku skaitu;

c. atsevišķu kategoriju dzīvnieku skaitu, kuri tiek izmantoti procedūrās, kas domātas cilvēka un apkārtējās vides aizsardzībai;

d. atsevišķu kategoriju dzīvnieku skaitu, kuri tiek lietoti ar likumu noteiktās procedūrās.

28. pants

1. Saskaņā ar nacionālās likumdošanas nosacījumiem par noslēpumu glabāšanu un konfidencialitāti katra Puse iesniedz ikgadēju ziņojumu Eiropas padomes ģenerālsekretāram ar informāciju par jautājumiem, kuri minēti 27. panta 2. punktā. Šis ziņojums jāiesniedz saskaņā ar Konvencijas B pielikumu.

2. Eiropas padomes ģenerālsekretārs publicē statistisko informāciju, kas saņemta no Pusēm attiecībā uz jautājumiem, kuri minēti 27. panta 2. punktā.

3. Katra Puse tiek lūgta paziņot Eiropas padomes ģenerālsekretāram savas nacionālās atbildīgās amatpersonas adresi, kur pēc pieprasījuma var saņemt pilnīgāku statistisku informāciju. Šīs adreses tiek publicētas Eiropas padomes ģenerālsekretāra sastādītos statistikas izdevumos.

IX daļa - Citas Puses teritorijā veikto procedūru atzīšana

29. pants

1. Lai izvairītos no nevajadzīgas veselības un drošības likumdošanā noteikto procedūru atkārtotāšanas, katra Puse atzīs, līdzko tas būs iespējams, citas Puses teritorijā veikto procedūru rezultātus.

2. Šim nolūkam Puses apņemas, ja tas ir iespējams un saskaņā ar likumdošanu, sniegt savstarpēju palīdzību, proti, sniedzot informāciju par saviem likumiem un administratīvo praksi attiecībā uz procedūru prasībām, kas nepieciešamas, lai atbalstītu reģistrācijai iesniegtos eksperimentu rezultātus, kā arī faktu informāciju par savā teritorijā veiktajām procedūrām vai jebkuras citas administratīvas detaļas attiecībā uz šīm procedūrām.

X daļa - Daudzpusējās konsultācijas

30. pants

Puses piedalīsies daudzpusējās konsultācijās Eiropas Padomē piecus gadus pēc šīs Konvencijas stāšanās spēkā un pēc tam reizi piecos gados vai biežāk, ja lielākā daļa no Pusēm to pieprasīs ar mērķi pārbaudīt šīs Konvencijas pielietošanu un nepieciešamību to pārstrādāt vai paplašināt dažus no tās nosacījumiem. Šīs konsultācijas notiks Eiropas Padomes ģenerālsekretāra sasaukto sanāksmju laikā. Vismaz divus mēnešus pirms sanāksmes Puses paziņos Eiropas Padomes ģenerālsekretāram sava pārstāvja vārdu.

XI daļa - Noslēguma noteikumi

31. pants

Šī Konvencija ir atvērta parakstīšanai Eiropas Padomes dalībvalstīm un Eiropas kopienai. Tā var tikt ratificēta, pieņemta vai apstiprināta. Ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprinājuma instrumenti tiks iesniegti Eiropas Padomes ģenerālsekretāram.

32. pants

1. Šī Konvencija stājas spēkā mēneša pirmajā datumā, kas seko sešu mēnešu periodam, skaitot no dienas, kad četras Eiropas Padomes dalībvalstis būs izteikušas savu piekrišanu būt saistītām ar šo Konvenciju saskaņā ar 31. panta nosacījumiem.

2. Attiecībā uz jebkuru parakstītājvalsti, kas izteiks savu piekrišanu būt saistītai ar šo Konvenciju vēlāk, tā stāties spēkā nākošā mēneša pirmajā datumā, kas seko sešu mēnešu periodam, skaitot no dienas, kad tā iesniegs savus ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprinājuma instrumentus.

33. pants

1. Pēc šīs Konvencijas stāšanās spēkā Eiropas Padomes Ministru komiteja varēs uzaicināt jebkuru valsti, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts, pievienoties šai Konvencijai ar Ministru komitejas lēmumu, kas pieņemts ar Eiropas Padomes statūtu

20.d pantā paredzēto balsu vairākumu un vienprātīgi ar visu Konvencijas parakstītājvalstu balsīm, kurām ir tiesības piedalīties Ministru komiteja sēdēs.

2. Attiecībā uz jebkuru valsti, kura tai pievienojusies vēlāk, Konvencija stājas spēkā nākošā mēneša pirmajā datumā, kas seko sešu mēnešu periodam, skaitot no dienas, kad tā iesniegusi savu pievienošanās instrumentu Eiropas padomes ģenerālsekretāram.

34. pants

1. Jebkura valsts parakstīšanas brīdī vai iesniedzot savu ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprinājuma vai pievienošanās instrumentu, var noformulēt vienu vai vairākas atrunas. Tomēr atrunas nevar tikt izdarītas attiecībā uz 1. - 14., kā arī 18. - 20. pantiem.

2. Jebkura Puse, kura ir izdarījusi atrunu saskaņā ar iepriekšējo punktu, var to pilnīgi vai daļēji atsaukt ar Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētu paziņojumu. Atsaukums stājas spēkā dienā, kad ģenerālsekretārs ir saņēmis šādu paziņojumu.

3. Jebkura Puse, kas ir izdarījusi atrunu attiecībā uz kādu šīs Konvencijas nosacījumu, nevar pieprasīt no citas Puses šī nosacījuma izpildi, tomēr tā drīkst, ja atruna ir daļēja vai nosacīta, pieprasīt nosacījuma izpildi tiktāl, cik tā pati to atzinusi.

35. pants

1. Ikviens valsts, parakstot šo Konvenciju vai iesniedzot savus ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprinājuma vai pievienošanās instrumentus, var norādīt teritoriju vai teritorijas, kurās šī Konvencija tiks pielietota.

2. Ikviens Puse drīkst jebkurā vēlākā laikā ar Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētas deklarācijas palīdzību paplašināt šīs Konvencijas darbību uz jebkuru citu teritoriju, kas minēta deklarācijā. Attiecībā uz šo teritoriju Konvencija stāties spēkā nākošā mēneša pirmajā datumā pēc sešu mēnešu perioda, skaitot no dienas, kad ģenerālsekretārs būs saņēmis šo deklarāciju.

3. Jebkura deklarācija, kas tikusi iesniegta atbilstoši diviem iepriekšējiem punktiem, var tikt atsaukta attiecībā uz tajā minēto teritoriju, iesniedzot ģenerālsekretāram adresētu paziņojumu. Atsaukums stājas spēkā nākošā mēneša pirmajā datumā pēc sešu mēnešu perioda, skaitot no dienas, kad ģenerālsekretārs būs saņēmis šo paziņojumu.

36. pants

1. Jebkura Puse drīkst jebkurā laikā denonsēt šo Konvenciju, iesniedzot Eiropas Padomes ģenerālsekretāram adresētu paziņojumu.

2. Šāda denonsēšana stājas spēkā nākošā mēneša pirmajā datumā pēc sešu mēnešu perioda, skaitot no dienas, kad ģenerālsekretārs būs saņēmis paziņojumu.

37. pants

Eiropas padomes ģenerālsēkretārs paziņos Eiropas Padomes un Eiropas kopienas dalībvalstīm un jebkurai valstij, kas pievienojusies šai Konvencijai, par:

- a. jebkuru parakstīšanu;
- b. jebkuru ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprinājuma instrumentu iesniegšanu;
- c. jebkuru šīs Konvencijas stāšanās spēkā saskaņā ar 32., 33. un 35. pantu nosacījumiem;
- d. jebkuru citu darbību, paziņojumu vai ziņu saistībā ar šo Konvenciju.

Apliecinot visu iepriekš minēto, zemāk parakstījušās attiecīgi pilnvarotās personas parakstījušas šo Konvenciju.

Parakstīts Strasbūrā 1986. gada 18. martā, angļu un franču valodās, abi teksti ir vienlīdz autentiski, vienā eksemplārā, kas glabāsies Eiropas Padomes arhīvā. Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs izsūtīs apstiprinātas kopijas visām Eiropas Padomes dalībvalstīm un Eiropas kopienai, kā arī jebkurai valstij, kas uzaicināta pievienoties šai Konvencijai.